



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

-----

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ,  
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

.....

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ  
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ  
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37  
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι  
Πληροφορίες : Ε. Παναγιωτοπούλου, Β. Σούρμπης  
Φ. Λυμπεροπούλου, Θ. Καμπανά  
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>  
Email : [deae1@minedu.gov.gr](mailto:deae1@minedu.gov.gr)  
[deae2@minedu.gov.gr](mailto:deae2@minedu.gov.gr)  
Τηλέφωνο : 210 344 2190, 3797, 2933, 2197  
FAX : 210 344 2938

Βαθμός Ασφαλείας:  
Να διατηρηθεί μέχρι:  
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 27/05/2020  
Αρ. πρωτ. 64075/Δ3

**ΠΡΟΣ :**

1. Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης
2. Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου (μέσω των Π.Δ.Ε.)
3. Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
4. Σ.Μ.Ε.Α.Ε. Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (μέσω των Δ.Π.Ε.)

**ΘΕΜΑ: «Επαναλειτουργία των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης»**

**ΣΧΕΤ:**

1. Η υπ' αριθμ. πρωτ. 62359/ΓΔ5/25-05-2020 εγκύκλιος Υ.ΠΑΙ.Θ. «Προετοιμασία επαναλειτουργίας σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και Σ.Μ.Ε.Α.Ε.»
2. Η υπ' αριθμ. 51888/ΓΔ4/06-05-2020 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 1739/06-05-2020), «Τρόπος επαναλειτουργίας σχολικών μονάδων μετά τη λήξη της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας τους»,
3. Η υπ. αριθ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 32009/23-5-2020 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 1988/23-5-2020) «Κανόνες τήρησης αποστάσεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και άλλους χώρους συνάθροισης κοινού στο σύνολο της Επικράτειας, προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.»
4. Η υπ. αριθμ. πρωτ. 63314/ΓΔ4/26-5-2020 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 2026/27-5-2020) «Τρόπος επαναλειτουργίας σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης μετά τη λήξη της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας τους».
5. Το από 27-05-2020 αποσπάσματος πρακτικού της 64<sup>ης</sup> Συνεδρίασης της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

#### **Α. Προσέλευση στη σχολική μονάδα**

Ο/Η Διευθυντής/ντρια, Προϊστάμενος/η και ο Σύλλογος Διδασκόντων λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή συνωστισμού κατά την προσέλευση - αποχώρηση από τη σχολική μονάδα, φροντίζοντας να τηρούνται αποστάσεις μεταξύ των μαθητών/τριών. Για το σκοπό αυτό, δεν πραγματοποιείται η συγκέντρωση μαθητών/τριών στον προαύλιο χώρο πριν την έναρξη του ωρολογίου προγράμματος και η καθιερωμένη διαδικασία πραγματοποιείται εντός των αιθουσών.

## **B. Διαρρύθμιση των αιθουσών**

Σύμφωνα με τις οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 και το άρθρο 1 της υπ' αρ. 51888/ΓΔ4/06-05-2020 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 1739/06-05-2020), ένα από τα βασικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν πριν την επανέναρξη λειτουργίας των σχολείων είναι η διαρρύθμιση των αιθουσών.

### Συγκεκριμένα:

Οι σχολικές αίθουσες πρέπει να διαμορφωθούν έτσι ώστε να μεγιστοποιείται η απόσταση μεταξύ των μαθητών/τριών στο πλαίσιο του εφικτού, δηλαδή ένας μαθητής/τρια ανά θρανίο.

Η απόσταση μεταξύ των μαθητών/τριών πρέπει να είναι ίση με 1,5 μέτρο μήκος. Εάν κάποια σχολική αίθουσα δεν επαρκεί για την τήρηση αυτής της απόστασης, τότε το τμήμα, ανεξαρτήτως αριθμού μαθητών/τριών, χωρίζεται σε υποτμήματα και εφαρμόζεται εκ περιτροπής διδασκαλία, κατά τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ.51888/ΓΔ4/06-05-2020 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 1739/06-05-2020). Εφόσον σε κάποια σχολική μονάδα πλεονάζουν κατάλληλες - για την τήρηση αποστάσεων μεταξύ των μαθητών/τριών, τον φυσικό αερισμό των αιθουσών διδασκαλίας και την τήρηση των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας και υγιεινής - σχολικές αίθουσες, η διδασκαλία σε υποτμήματα που προκύπτουν μετά την ως άνω κατανομή, μπορεί να είναι και καθημερινή.

Προτείνεται τα θρανία να έχουν κοινό προσανατολισμό, ώστε να μειώνεται κατά το μέγιστο δυνατό η έκθεση των μαθητών/τριών σε σταγονίδια από ομιλία, βήχα ή φτέρνισμα, ιδιαίτερα σε αίθουσες με περιορισμένο χώρο (βλ. σχήμα που ακολουθεί).

### **Σχήμα. Ενδεικτική Διαρρύθμιση θρανίων/καθισμάτων**



Οι ως άνω προσαρμογές ισχύουν για όλες τις αίθουσες διδασκαλίας, τους χώρους του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και άλλες αίθουσες όπως πληροφορικής, εικαστικών, μουσικής, κ.ο.κ.

### Ειδικότερα για τα Νηπιαγωγεία:

Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στη διαρρύθμιση αιθουσών του Ειδικού Νηπιαγωγείου ή βαθμίδων/τμημάτων του Ειδικού Δημοτικού Σχολείου, που λειτουργούν με τραπέζια ομαδικής εργασίας και κέντρα ενδιαφέροντος-γωνιές. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να δείξουν ευελιξία στην εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος κυρίως ως προς τους χώρους υλοποίησής του (εσωτερικούς και εξωτερικούς), εκμεταλλεόμενοι/ες στο μέγιστο τις δυνατότητες που δίνονται μέσα από το Π.Α.Π.Ε.Α. (π.δ. 301/1996) και τα ΑΠΣ/ΔΕΠΣ.

Αναφορικά με τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στα τραπέζια εργασίας, καθώς και την ώρα του προγεύματος ο/η εκπαιδευτικός φροντίζει να κάθονται διαγωνίως δύο (2) μαθητές/τριες ανά τραπέζι εργασίας και με όσον το δυνατόν μεγαλύτερη απόσταση μεταξύ τους. Αντίστοιχη διαρρύθμιση των καθισμάτων θα πρέπει να γίνει και στην περίπτωση εργασίας σε ολομέλεια της ομάδας μαθητών/τριών του τμήματος, όπου ο/η εκπαιδευτικός φροντίζει να τοποθετηθούν τα παγκάκια ή τα καρεκλάκια σε

στοίχιση, όπου αυτό είναι εφικτό, καθώς και να μην κάθονται περισσότεροι των δύο (2) μαθητών/τριών ανά παγκάκι. Απαραίτητη είναι η απόσταση 1,5 μ προς όλες τις κατευθύνσεις. Επίσης τονίζεται ότι οι ομάδες/τμήματα θα είναι καθορισμένες, δε θα συναντώνται με άλλες ομάδες/τμήματα και δεν θα εκτελούν κοινές δραστηριότητες.

Το παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό υλικό κάθε τμήματος συστήνεται να περιοριστεί καθημερινά κατά το ήμισυ. Το υλικό αυτό θα αποσύρεται μετά τη λήξη του προγράμματος, θα καθαρίζεται, θα απολυμαίνεται και θα επανατοποθετείται προς χρήση από τους μαθητές/τριες.

Επισημαίνεται ότι εκτός από τη διαρρύθμιση των σχολικών αιθουσών, **σημαντική είναι η αποσυμφόρηση και του γραφείου των εκπαιδευτικών.**

### **Γ. Διαλείμματα**

Προκειμένου να περιοριστεί η αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών/τριών των τμημάτων, είναι σημαντικό να υιοθετηθούν πρακτικές συστηματικού διαχωρισμού των μαθητών και κατά τα διαλείμματα. Συνιστάται η υιοθέτηση ευέλικτου ωραρίου διαλειμμάτων, έτσι ώστε να αποφεύγεται ο συγχρωτισμός των μαθητών/τριών.

Λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών, το πρόγραμμα εφημεριών αναπροσαρμόζεται, με ευθύνη του/της Διευθυντή/ντριας, Προϊστάμενου/ης της σχολικής μονάδας, κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο, ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός των μαθητών/τριών κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων και να διασφαλίζεται η τήρηση των απαιτούμενων αποστάσεων των μαθητών/τριών σε κάθε χώρο του σχολείου.

**Τι θα πρέπει να προσέξουν μαθητές/τριες, εκπαιδευτικοί, ειδικό εκπαιδευτικό και ειδικό βοηθητικό προσωπικό στα διαλείμματα:**

- Σταδιακή και με σειρά έξοδος των μαθητών/τριών στο προαύλιο.
- Τήρηση της φυσικής απόστασης του 1,5 μ.
- Διαφορετικοί χώροι για τους μαθητές/τριες κάθε τμήματος/ υποτμήματος στο προαύλιο.
- Φυσικός αερισμός των αιθουσών ιδίως στο διάλειμμα.
- Απαγόρευση παιχνιδιών με μπάλα (π.χ. μπάσκετ, ποδόσφαιρο, βόλεϊ).

### **Δ. Συνεδριάσεις Συλλόγου Διδασκόντων**

Οι Διευθυντές/ντριες, Προϊστάμενοι/ες των σχολικών μονάδων έχουν τη δυνατότητα να καλούν τα μέλη του Συλλόγου Διδασκόντων σε συνεδρίαση σε χώρο που πληροί τις προϋποθέσεις της προβλεπόμενης απόστασης μεταξύ των εκπαιδευτικών, του ειδικού εκπαιδευτικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού, ακόμη και αν αυτό απαιτεί τη μετακίνηση της Συνεδρίασης του Συλλόγου σε άλλο χώρο από εκείνο που συνήθως χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό.

### **Ε. Ωρολόγιο Πρόγραμμα**

Οι Διευθυντές/ντριες, Προϊστάμενοι/ες των σχολικών μονάδων σε συνεργασία με το Σύλλογο Διδασκόντων προβαίνουν σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων που προβλέπονται στα ωρολόγια προγράμματα των Ειδικών Νηπιαγωγείων και των Ειδικών Δημοτικών Σχολείων σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 85317/Δ3/29-05-2019 Υ.Α. (ΦΕΚ 2171/τ. Β' /07-06-2019).

**Στ.** Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους οι εκπαιδευτικοί, το ειδικό εκπαιδευτικό και το ειδικό βοηθητικό προσωπικό, καθ' όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος, χρησιμοποιούν κατά την κρίση τους μάσκα, γάντια και ασπίδα προσώπου (προμετωπίδα). Στις περιπτώσεις που απαιτείται σωματική επαφή ή εκ του σύνεγγυς εκπαιδευτική καθοδήγηση και υποστήριξη των μαθητών/τριών, η χρήση γαντιών, μάσκας ή προμετωπίδας, για τις περιπτώσεις που πρέπει να φαίνεται το στόμα του εκπαιδευτικού ή του ειδικού εκπαιδευτικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού, είναι υποχρεωτική. Κατά τα λοιπά, η χρήση

προστατευτικής μάσκας από μαθητές και εκπαιδευτικό προσωπικό εντός των σχολικών μονάδων είναι προαιρετική.

Κάθε αίθουσα και γραφείο του προσωπικού των Σ.Μ.Ε.Α.Ε. έχει τον δικό του αναγκαίο εξοπλισμό. Ο εξοπλισμός που δεν είναι μιας χρήσης (π.χ γυαλιά και ασπίδες προσώπου) πλένεται και απολυμαίνεται μετά από κάθε χρήση, με ευθύνη του προσωπικού, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή. Για το σκοπό αυτό απαιτείται εξοικείωση του προσωπικού με την ορθή χρήση και απόρριψη του εξοπλισμού ατομικής προστασίας από το προσωπικό.

Κάθε σχολική μονάδα θα πρέπει σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ανάγκες, σε συνεργασία με την οικεία σχολική επιτροπή, να διασφαλίσει την επάρκεια ανά είδος, του εξοπλισμού ατομικής προστασίας.

## **Z. Καθαριότητα και κανόνες υγιεινής**

Οι Διευθυντές/ντρίες ή Προϊστάμενοι/ες των σχολικών μονάδων και οι Σύλλογοι Διδασκόντων, φροντίζουν ώστε να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας και προφύλαξης μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών, ιδίως σε σχέση με τον φυσικό αερισμό των αιθουσών διδασκαλίας, την αποφυγή συγχρωτισμού και την τήρηση των οδηγιών καλής υγιεινής χεριών, σύμφωνα με την εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας (<https://www.moh.gov.gr/articles/health/dieythynsh-dhmosias-ygieinhs/metra-prolhpshts-enanti-koronoioy-sars-cov-2/7156-metra-prostasias-ths-dhmosias-ygeias-mesw-katharismoy-kai-efarmoghs-apolyantikwn-meswn-se-epifaneies-sto-plaisio-apofyghs-ths-diasporas-toy-korwnoioy-sars-cov-2-meta-thn-epistrophh-stis-sxolikes-monades-kai-stoys-foreis-poy-prosferoyn-ekpaideytikes-yphres>)

Επίσης, στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχουν αναρτηθεί βασικές πληροφορίες, σχετικά με τον κορωνοϊό Covid-19 και τα μέτρα προστασίας, σε προσβάσιμη μορφή για μαθητές/τριες με αναπηρία, οι οποίες είναι διαθέσιμες στον σύνδεσμο:

<http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/de-fovomaste-prostateuomaste-aspida-mas-h-gnwsh>

Με ευθύνη του/της Διευθυντή/ντριας ή Προϊσταμένου/νης κάθε σχολικής μονάδας και της σχολικής επιτροπής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ορίζεται η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και κατά τη διάρκεια λειτουργίας των σχολικών μονάδων, σύμφωνα με τις οδηγίες της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και του Ε.Ο.Δ.Υ.

Επισημαίνεται η σημασία που έχει ο φυσικός αερισμός της αίθουσας τόσο κατά την ώρα της διδασκαλίας, όσο και στο διάλειμα καθώς και η αποφυγή των κλιματιστικών και των ανεμιστήρων.

## **H. Μετακινήσεις μαθητών**

Κατά τη μετακίνηση των μαθητών/τριών λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα όπως αυτά περιγράφονται στην υπ' αρ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 32009/23-5-2020 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 1988/23-5-2020) «Κανόνες τήρησης αποστάσεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και άλλους χώρους συνάθροισης κοινού στο σύνολο της Επικράτειας, προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.», προκειμένου να τηρούνται οι αναγκαίες αποστάσεις και να διασφαλίζεται η ελεγχόμενη επιβίβαση και αποβίβαση με τάξη και χρονοκαυστέρηση, προς αποφυγή συνωστισμού.

**Θ.** Τα κυλικεία των σχολικών μονάδων παραμένουν κλειστά μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους.

**I.** Για το υπόλοιπο του σχολικού έτους 2019-2020 δεν πραγματοποιούνται οι εκδρομές, επισκέψεις, περίπατοι, εκδηλώσεις, μαθητικοί αγώνες, προγράμματα ανταλλαγής μαθητών και εκπαιδευτικών και τέλος, αναστέλλεται η λειτουργία των σχολικών βιβλιοθηκών.

**Κ.** Σε κάθε Σ.Μ.Ε.Α.Ε. ορίζεται ένας υπεύθυνος, κατά προτεραιότητα ο/η Σχολικός Νοσηλευτής/τρια, για τη διαχείριση ύποπτων κρουσμάτων COVID-19, με τον αναπληρωτή του. Ο/Η υπεύθυνος/η ενημερώνει το προσωπικό σχετικά με την αναγνώριση και διαχείριση ύποπτων κρουσμάτων COVID-19.

**Λ.** Επίσης, με ευθύνη του/της διευθυντή/ντριας της Σ.Μ.Ε.Α.Ε. και σε συνεργασία με τους γονείς/κηδεμόνες, πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να μην προσέρχονται στο σχολείο παιδιά που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου ή νοσούν ή συγκατοικούν με άτομο που ανήκει σε αυτές ή νοσεί.

**Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ  
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ**

**Επισυναπτόμενο:**

**Παράρτημα - Οδηγίες ΕΟΔΥ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΕ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ, ΕΟΔΥ, 19 Μαΐου 2020.**

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ**

**Εσωτερική Διανομή:**

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Σ. Ζαχαράκη
3. Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΠΕ, ΔΕ & Ειδικής Αγωγής, κ. Α. Γκίκα
4. Γενική Δ/νση Σπουδών Π.Ε. & Δ.Ε.
5. Δ/νση Διοίκησης Εκπαιδευτικού Προσωπικού Π.Ε. και Δ.Ε/Τμήμα Β΄
6. Δ/νση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας & Καινοτομίας (myschool)
7. Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης/Τμήματα Α΄, Β΄